

Aan de leden van de gemeenteraad van
Roosendaal

Contactpersoon : H. v.d. Velde
Telefoonnummer : 140165
Onderwerp : Afdoening motie 2023-M4

Roosendaal : 16-05-2023
ons kenmerk :
bijlage : -Brief aanvraag preventie met
gezag.

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 10 mei jl. heb ik uw raad de brief doen toekomen "aanvraag preventie met gezag", namens
ondergetekende en wethouder Van der Star.

Met het verstrekken van deze informatie, verzoek ik u motie 2023-M4 'Motie
uitvoeringsprogramma 2023 Zorg en Veiligheid" als afgedaan te beschouwen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders,

J.M. van Midden
Burgemeester

Bijlage: Brief aanvraag preventie met gezag

Aan de leden van de raad van de gemeente
Roosendaal

contactpersoon : H. van de Velde

Roosendaal : 10 mei 2023

onderwerp : Aanvraag 'preventie met gezag'

bijlage : 1

Geachte leden van de raad,

Eerder bent u op de hoogte gesteld van het voornemen van het college om een aanvraag te doen bij het ministerie van Justitie & Veiligheid om kinderen, jongeren en jongvolwassenen in een kwetsbare positie uit de criminaliteit te houden. Het kabinet stelt voor het programma 'Preventie met gezag', geld ter beschikking. De periode van het landelijk programma is vier jaar. Omdat Roosendaal behoort tot één van de gemeenten binnen het 'Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid', zijn wij in de gelegenheid gesteld om een aanvraag in te dienen.

Samen met (veiligheids)partners hebben wij een aantal acties geformuleerd die ook mede gebaseerd zijn op wetenschappelijk onderbouwde interventies die effectief gebleken zijn. De aanvraag is recent bij het ministerie van J&V ingediend. Tijdens het werkbezoek vandaag van minister Yeşilgöz-Zegerius aan Roosendaal, is er ook over de plannen van onze gemeente gesproken om jongeren zoveel mogelijk uit de criminaliteit te houden en perspectief te bieden.

Wij verwachten rond de zomer uitsluitsel of de aanvraag wordt geaccordeerd. Zodra wij bericht ontvangen, zullen wij hiervan op de hoogte stellen en zo snel mogelijk overgaan tot de uitvoering van deze interventies. U ontvangt hierbij ter informatie de aanvraag die wij hebben ingediend.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders,

J.M. van Midden
Burgemeester

E.G.A. van der Star
Wethouder

PREVENTIE MET GEZAG

6

INLEIDING

8

**FOCUS
AANBRENGEN**

12

**DE BASIS:
EEN STERKE
CONTEXT**

14

**PROBLEEM-
ANALYSE**

26

**AMBITIE
EN DOELEN**

30

INTERVENTIES

46

BEGROTING

50

**ONZE SITUATIE
WE PAKKEN DE
HANDSCHOEN
SAMEN OP**

52

**ANTWOORDEN
OP MOGELIJKE
RISICO'S**

56

**MONITORING
EN EVALUATIE**

INHOUD

VOORWOORD

Roosendaal is een gemeenschap van doeners en aanpakkers. Onderling sterk verbonden inwoners zorgen ervoor dat nagenoeg niemand er alleen voor staat. Het rijke verenigingsleven en veel maatschappelijk actieve inwoners en organisaties zitten in het DNA van Roosendaal en vormen de basis voor sociale cohesie, onderlinge betrokkenheid en veerkrachtige inwoners. (omgevingsvisie)

In Roosendaal staan we Zij aan Zij, zijn we ambitieus en volop bezig met het bouwen aan de gemeente van de toekomst. Wij geloven in de kracht van onze inwoners en willen dat iedereen zich gezond, thuis en veilig voelt in onze stad en dorpen.

Toch maken we ons ook zorgen over de toenemende kansenongelijkheid die ook in Roosendaal zichtbaar is. Een goede start is voor kinderen de beste basis voor hun toekomst. Maar in het geval van de kinderen en jeugd in een flink aantal wijken is die goede start lang niet altijd vanzelfsprekend. Zij worden al op jonge leeftijd geconfronteerd met problemen, die negatieve gevolgen hebben voor hun toekomst: armoede, ontbreken van stabiliteit in gezinsleven en opvoeding, het meekrijgen van maatschappelijk ongewenste waarden en normen, leerachterstanden en schooluitval. Deze omstandigheden plus het gebrek aan perspectief maken dat jongeren veroorzakers én slachtoffers worden van diverse problemen. De verlokkingen van het snelle geld zijn groot en kunnen ervoor zorgen dat jongeren hun opleiding niet afmaken, (drugs)criminelen als voorbeelden zien en vallen voor statussymbolen als dure huurauto's en merkkleding. Daarnaast zien we van oudsher in Roosendaal dat er sprake is van een anti-overheidssentiment. Die constatering is in de Atlas van Afgehaakt Nederland bevestigd voor onze gemeente. Die gedachte werkt ook door naar de jongere generatie.

De alliantie NPLV Roosendaal heeft de handen ineen geslagen om jongeren te behoeden voor een criminele carrière en hen in plaats daarvan te begeleiden naar een gezondere en veiligere toekomst. Enerzijds door hard op te treden tegen overlast, drugshandel en overige criminaliteit. Maar ook door een helpende hand uit te steken naar jongeren en hun ouders.

De geleerde lessen en successen van onze gezamenlijke aanpak na de vuurwerkrellen eind 2020 brengen we sinds die tijd met alle mogelijke middelen die we als collectief hebben iedere dag opnieuw in praktijk. Het programma 'Preventie met gezag' als onderdeel van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid geeft ons de mogelijkheid om de komende jaren nog steviger in te zetten op het gebied van jeugd en veiligheid. Daarmee kunnen we echt het verschil maken. Roosendaal mag en hoeft geen stad worden waar de buurt waarin je opgroeit bepaalt welke toekomst je tegemoet gaat. Het is onze gezamenlijke missie om de gouden roltrap af te breken en onze jeugd een betere toekomst bieden.

De afgelopen maanden is hard gewerkt om de situatie in Roosendaal in kaart te brengen, een gedeeld beeld te vormen van de opgaven en prioriteiten en een gezamenlijke koers te bepalen voor onze inzet. Dat is voor een middelgrote gemeente met grootstedelijke problematiek een grote uitdaging. De energie die hierdoor vrijkomt, gepaard met veel creativiteit is een mooi vertrekpunt om met elkaar die verbeteringen tot stand te brengen. Met trots bieden wij u, namens onze partners, het plan van aanpak Preventie met gezag Roosendaal aan.

HAN VAN MIDDEN

Burgemeester van Roosendaal

EVELIEN VAN DER STAR

Wethouder Leefbare en veilige buurten en dorpen

PREVENTIE MET GEZAG

1. INLEIDING

In meerdere steden in Nederland, waaronder Roosendaal staan leefbaarheid en veiligheid in sommige wijken en buurten onder druk. Met name in de naoorlogse wijken stapelen problemen als werkloosheid, (kans)armoede, slechte gezondheid, woonproblematiek en onderwijsachterstanden zich op. We zien steeds meer huishoudens met een combinatie van problemen achter de voordeur. Ook is er sprake van een aantal buurten die er op het eerste gezicht prima uit zien, maar problemen kennen die aan de oppervlakte niet altijd zichtbaar zijn. Gebrek aan perspectief maakt daarbij met name jongeren kwetsbaar voor de verlokkingen en het snelle geld van de criminaliteit. Samen met Helmond behoort Roosendaal tot de Brabantse steden waar jongeren het grootste risico lopen om af te glijden in de criminaliteit (bron: Zicht op Ondernijning).

Het is de ambitie van Roosendaal deze neerwaartse spiraal te doorbreken. We staan op een keerpunt om een weg opwaarts in te zetten. Roosendaal mag geen stad worden waar de buurt waar je opgroeit bepaalt welk toekomstperspectief je hebt. Investerings in kwetsbare wijken en buurten moeten deze tweedeling opheffen en alle inwoners van Roosendaal bestaanszekerheid, veiligheid en kans op een mooie toekomst bieden. De aanpak van eerdere grote veiligheidsvraagstukken en incidenten heeft energie gegeven om verder te bouwen aan een beter Roosendaal.

In aanvulling op ons reeds ingezette beleid op gebied van wonen, werken, gezondheid, veiligheid en onderwijs, zetten we dan ook fors in op een gebiedsgerichte, integrale aanpak in alle kwetsbare wijken en buurten van de stad. Zo voorkomen we een verplaatsing van problematiek van de ene buurt naar de andere. We richten ons daarbij op de kwaliteit van woningen en woonomgeving, (gezondheids)voorzieningen, arbeidsparticipatie, maatschappelijke participatie, sociale cohesie en perspectief voor de jeugd. Een nieuw toekomstperspectief moet deze wijken, buurten en hun inwoners ook minder aantrekkelijk maken voor criminaliteit.

Nationaal programma leefbaarheid en veiligheid

Roosendaal is in 2022 als focusgebied toegevoegd aan het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). Dat is een programma van 20 jaar, waarbij het Rijk, de gemeente Roosendaal binnen een alliantie van lokale partijen samen de leefbaarheid en veiligheid weer op orde brengen en de bewoners weer perspectief bieden.

Voor deelname aan het NPLV heeft de gemeente Roosendaal samen met haar partners het onderhavige plan van aanpak Preventie met gezag opgesteld. In dit integrale plan focussen we zowel op probleemwijken als op doelgroepen waar de problemen het grootst zijn en waar de kansen op succesvolle interventies het grootst zijn. Samen met onze partners hebben we op basis van een probleemanalyse ambities en doelstellingen geformuleerd en een plan van aanpak opgesteld.

2. FOCUS AANBRENGEN

In ons plan van aanpak brengen we op verschillende onderdelen focus aan. We willen voorkomen dat we met een te brede aanpak verzanden in allerlei processen, die veel tijd en geld kosten maar in de praktijk vaak weinig effectief blijken te zijn.

We kiezen daarom voor het trechteren van de problematiek, zodat we ons kunnen concentreren op de meest urgente problemen en op de meest oplossingsgerichte plannen en maatregelen. We kiezen ook nadrukkelijk voor samenwerking. Dat is sowieso al een sterke eigenschap van de betrokken partners. Met de aanpak Preventie met gezag willen we die samenwerking verder versterken en verdiepen.

Focus op wijken en buurten

De wijken **Kalsdonk, Westrand, Kroeven, Langdonk** en de buurten **Hulsdonk, Fatima en Centrum-Oud** zijn aangemerkt als focusgebied binnen het NPLV. Dit zijn dan ook de focuswijken en -buurten binnen het plan van aanpak Preventie met gezag. In deze wijken en buurten is sprake van een neerwaartse trend en is de sociale en veiligheidsbalans in gevaar. Weliswaar kennen deze wijken nog altijd buurten waar het prima wonen en opgroeien is, maar in een steeds groter deel van deze wijken beginnen de problemen zich voor en achter de voordeur op te stapelen. Diezelfde wijken die in de periode 1950-1975 de toen snelgroeiende bevolking een huis boden, zijn nu geworden tot wijken met een woningvoorraad die niet meer van deze tijd is. Het ontbreekt er met name aan diversiteit en duurzaamheid. En is er sprake van een concentratie van armoede en gebrek aan toekomstperspectief.

Focus op doelgroepen

Het NPLV signaleert een duidelijk verband tussen de fysieke kwaliteit van wijken en buurten -verslechterde woningvoorraad en woonomgeving-, het gebrek aan economische en sociale participatie (niet kunnen meekomen en meedoen) en criminaliteit. In onze aanpak Preventie met gezag leggen wij bewust de nadruk op participatie en op het voorkomen en de bestrijding van criminaliteit. We zoomen in op kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijd van 8 tot 27 jaar. Dat is de doelgroep, die we uit haar sociale en/of economische isolement willen halen, weerbaar willen maken, perspectief willen bieden en waar nodig repressief willen aanpakken. Bij het focussen op deze doelgroep is ook de leefwereld van de jongeren in beeld; zoals school, vriendenkring, de gezinssituatie en de criminele netwerken.

PREVENTIE MET GEZAG

Het gaat om jongeren die we niet (verder) willen laten afglijden in de criminaliteit of jongeren die na het plegen van delicten terugkeren in de maatschappij. Vaak zijn het kwetsbare jongeren met bijvoorbeeld een instabiele of onveilige thuissituatie, armoede, individuele problematiek zoals een licht verstandelijke beperking of weinig perspectief op een opleiding of werk. Wij willen hen een betere toekomst geven door ze kansen te bieden en waar nodig tevens grenzen aan te geven.

Meisjes van 13

Lina is een leuk en leergierig meisje en heeft veel vriendjes en vriendinnetje. Maar op de basisschool valt ze ook op doordat ze vaak niet verschijnt. Al in groep 1 en 2 is ze veel afwezig. Leerplichtambtenaren kunnen haar ouders niet bereiken. Lina verblijft bij haar opa en oma. Lina's vader is intussen in beeld vanwege straathandel en er blijkt sprake van huiselijk geweld. Veilig Thuis en Centrum Jeugd & Gezin worden ingeschakeld. Contact met Lina's moeder is moeilijk, zij heeft een licht verstandelijke beperking. De ouders gaan uit elkaar. Moeder vertrekt, vader moet Lina alleen opvoeden, maar heeft weinig zicht op wat zijn dochter uitspookt. Op het voortgezet onderwijs gaat het met Lina van kwaad tot erger. Nog vaker verzuim, slechte cijfers en zelfs enkele incidenten. Ze moet naar een andere school. Ook daar gaat het verkeerd en kan ze niet verder. Lina komt steeds vaker niet thuis. Tegen haar vader zegt ze bij vriendinnen te zijn, maar die hoort dat ze in het uitgaansleven is gezien -ook in de randstad- en avonden met meerderjarige jongens doorbrengt. Lina werkt niet, maar draagt wel dure kleding en heeft een telefoon en elektrische step. Zij noch haar vriendengroep is in beeld bij het jongerenwerk. Dan treft de politie haar in het buitengebied aan, rond een complex waar veel arbeidsmigranten wonen. Ze komt er drugs afgeven, op bestelling. Lina is dan 13 jaar...

Focus op interventies met een extra PLUS

Met de interventies focussen we op datgene wat boven op het bestaande beleid en op bestaande uitvoeringsprogramma's komt. 'De basis op orde', is het uitgangspunt. De interventies **moeten** aan dat bestaande een toevoeging zijn dan wel datgene wat er al is en succesvol is, nog verder versterken. Alles bij elkaar gaat het om interventies die een extra PLUS opleveren.

Focus op netwerkversterking

Samenwerken zit in het DNA van Roosendaal en is onze kernkwaliteit. Inwoners, ondernemers, instellingen en organisaties weten elkaar te vinden en stropen de mouwen op om problemen op te lossen en nieuwe ontwikkelingen in gang te zetten. Allemaal met oog en oor voor onze samenleving en onze gezamenlijke toekomst. Het dorpskarakter van Roosendaal heeft als voordeel dat we elkaar kennen en respecteren, wat voor elkaar over hebben en elkaar aanspreken. Roosendaal kent ook de grootstedelijke problematiek. En dat voedt het gevoel van urgentie om samen nog extra de schouders eronder te zetten. Onze netwerk-samenleving met zijn korte lijnen helpt ons daarbij. Met ons programma Preventie met gezag zullen we de onderlinge relaties op alle niveaus verder verstevigen en verdiepen: bestuurlijk, management en operationeel. Daarbij zijn we eerlijk naar elkaar, dagen we elkaar uit en durft ieder van ons in de spiegel te kijken. Ons netwerk verder versterken en verdiepen, betekent ook dat we elkaar helpen vanuit een gezamenlijke missie.

PREVENTIE MET GEZAG

3. DE BASIS: EEN STERKE CONTEXT

We noemden het al: 'de basis op orde' als uitgangspunt. We schetsen in het kort hoe die basis eruitziet en constateren dat Roosendaal over een sterke context beschikt om de aanpak Preventie met gezag te doen slagen.

We staan achtereenvolgens kort stil bij het collegeprogramma 'Zij aan Zij', de nieuwe aanpak op het gebied van jongerenwerk en het Roosendaalse DNA.

'Zij aan Zij': stevige ambities met structurele financiering

In ons collegeprogramma 'Zij aan Zij' voor de periode 2022-2026 besteden we nadrukkelijk aandacht aan leefbaarheid, veiligheid, bestaanszekerheid en kansengelijkheid voor de toekomst voor onze kinderen en jongeren. Het programma bevat stevige ambities. Zo willen we bereiken dat kinderen kansrijk kunnen opgroeien in veilige en leefbare wijken en buurten, waar criminaliteit en ondermijning stevig worden aangepakt. We willen inwoners met financiële problemen zo goed mogelijk ondersteunen, zodat zij armoede of schulden kunnen voorkomen en een volgende stap in hun leven kunnen zetten. Ten slotte willen we bereiken dat alle jeugdigen in Roosendaal volwassen worden met (uitzicht op) een diploma, een baan en een vast inkomen. Deze ambities monden uit in een reeks van maatregelen en uitvoeringsplannen, waarvoor in de meerjarenbegroting substantieel geldmiddelen zijn opgenomen. Alles bij elkaar gaat het om structureel ruim 1,5 miljoen euro. Voor het NPLV is incidenteel (oplopend) 10 miljoen euro gereserveerd.

Herijking jongerenwerk

In 2023 wordt een herijking van het jongerenwerk ingevoerd. Het bestaande jongerenwerk kenmerkte zich door het bestaan van veel losse opdrachten door verschillende opdrachtgevers, grote verschillen in taakopvatting door de betrokken organisaties en mede daardoor een nog te geringe samenwerking. Roosendaal wil toe naar jongerenwerk met een plus, ofwel het zwaardere jongerenwerk. In het kader van Preventie met gezag willen we aan het algemeen jongerenwerk een meer preventieve rol toekennen die uitmondt in gerichte programma's en inzet vanuit interventies. Verder gebeurt de individuele ondersteuning aan jongeren en hun gezinnen vanuit het straathoekwerk en (jeugd)hulpverlening. Het totaal van algemeen jongerenwerk, straathoekwerk en hulpverlening en jongerenwerk PLUS zorgen voor een integrale benadering vanuit ieders expertise en een betere afstemming en samenwerking. Ook voor herijking van het jongerenwerk worden substantieel financiële middelen uitgetrokken: onder andere voor extra fte's, het stimuleren van kansengelijkheid van kinderen in armoede en de inzet op het voorkomen van afglijden van jongeren naar criminaliteit.

Actiegerichtheid en korte lijnen

In Roosendaal zijn de lijnen tussen gemeente en het maatschappelijk middenveld kort en informeel. Er is sprake van een hecht netwerk op het gebied van jeugdproblematiek, waardoor de aanpak vaak actiegericht is en doorlopende lijnen kent in plaats van losse projecten. Een goed voorbeeld hiervan is de succesvol gebleken preventieve aanpak van vuurwerkreken tijdens de jaarwisseling 2021-2022 en 2022-2023. Samen met partners was een samenhangend en integraal programma opgesteld, dat zich vooral richtte op het beter leren kennen van potentiële relschoppers en meelopers. Onder leiding van jongerenwerkers en toezichthouders werden jeugd- en sportactiviteiten georganiseerd, waarvoor de openbare ruimte speciaal was aangepast. Het opbouwwerk verzorgde de dialoog tussen oudere bewoners en de jeugd en jongvolwassenen op straat. Eerder in 2021 was al gestart met een integrale aanpak van jeugdoverlast waarbij contacten leggen, dialoog aangaan, activiteiten organiseren én handhaving hand in hand gingen. Behalve van het terugdringen van de overlast plukken we ook van de brede samenwerking en netwerkversterking nu nog de vruchten. Met de extra middelen uit Preventie met gezag kunnen we die samenwerking verder intensiveren en verstevigen.

4. PROBLEEMANALYSE

In onze probleemanalyse richten we de schijnwerpers op die problemen die in het bijzonder de jongeren in onze gemeente raken en waarbij vooral de relatie tussen hun problematiek en die van de criminaliteit aan de orde is. Deze benadering impliceert dat we niet alle problemen op het gebied van ondermijning en criminaliteit behandelen, maar daarbij de focus richten op onze kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Het zijn tevens de onderwerpen, die zich het beste lenen voor het doen van effectieve interventies. Achtereenvolgens komen aan de orde:

- A. Drugscriminaliteit
- B. Cybercrime
- C. Brede sociale problematiek
- D. Het functioneren van het systeem

A. DRUGSCRIMINALITEIT MET STIP OP 1

In het ondermijningsbeeld van het focusgebied springt drugscriminaliteit er absoluut bovenuit. Aan de ene kant vertonen de verschijningsvormen en gevolgen van drugscriminaliteit in Roosendaal gelijkenissen met die in andere steden. Aan de andere kant kent Roosendaal ook eigen kenmerken en problematieken.

Het zal niet verbazen dat Roosendaal vanwege zijn strategische ligging tussen de havens van Rotterdam, Vlissingen en Antwerpen een rol van betekenis speelt in de doorvoer en handel op de drie belangrijkste drugsmarkten: harddrugs, synthetische drugs en softdrugs.

Hennep hotspot

In tegenstelling tot Breda en Tilburg, waar respectievelijk harddrugs en synthetische drugs de boventoon voeren in de drugscriminaliteit, is in Roosendaal de hennepmarkt dominant. Dit blijkt onder meer uit de grote aantallen inbeslaggenomen kilo's hennep. In de focuswijken is sprake van een bepaalde mate van een hennep-infrastructuur. De grote hoeveelheden inbeslaggenomen hennep en het toenemende verschijnsel van hennep-opslagplaatsen in bijvoorbeeld garages, kelderboxen en op andere plekken (stashlocaties), maken dat Roosendaal de twijfelachtige eer heeft om als 'hennep hotspot' te boek te staan. Bovendien is ook na de sluiting van de coffeeshops het drugstoerisme in Roosendaal gebleven. Met dit verschil dat de drugstoeristen van vandaag de dag niet zozeer voor eigen gebruik, maar voor de handel naar Roosendaal komen.

PREVENTIE MET GEZAG

Het repressief optreden door politie en justitie tegen de door hennep gedomineerde drugscriminaliteit verloopt moeizaam. Om het drugstoerisme een halt toe te roepen, heeft de gemeente Roosendaal in 2009 de toen aanwezige vier coffeeshops gesloten. Met als gevolg dat mede daardoor de handel in softdrugs zich deels naar de straat heeft verplaatst. Aanvankelijk in het stadscentrum, maar nadien naar -en tegenwoordig ook voelbaar in- de omliggende wijken die tot het focusgebied behoren. De aanpak van productie en handel wordt enerzijds bemoeilijkt doordat de prioriteiten van de nationale politie bij de harddrugs liggen. Anderzijds omdat ouders vaak weggelaten met een kleine geldboete, omdat op het moment van hun aanhouding alleen het bezit van drugs kan worden bewezen.

Criminele netwerken in de hoofdrol

Roosendaal kent niet het verschijnsel van uitgesproken drugs- of hennepkoningen. De hoofdrol in de handel wordt opgeëist door criminele families en soortgelijke netwerken. Zij zijn groot en invloedrijk geworden door de hennephandel. Uit diverse opsporingsverzoeken blijkt dat deze families, dan wel sociale netwerken die samen zijn opgegroeid, de dienst uitmaken. Zij zorgen voor een voedingsbodem voor jonge aanwas, hebben een binding met het gebied (de wijk) en maken gebruik van kwetsbare branches als horeca en transport die daar in groten getale aanwezig zijn. De praktijk laat zien dat toegang krijgen tot deze criminele netwerken lastig is, laat staan ze aan te pakken of bestaande systemen te doorbreken.

De never ending story van de familie C. en zijn kopstuk S.
De familie C. staat in Roosendaal en tot ver daarbuiten bekend als een belangrijk netwerk in de drugscriminaliteit. Aan het hoofd staat S., ooit mede-eigenaar van een coffeeshop in Roosendaal, totdat deze in 1998 door de gemeente werd gesloten. S. had toen al heel veel overtredingen op zijn naam staan, zoals de verkoop van veel meer softdrugs aan Belgische en Franse drugstoeristen dan de maximaal toegestane vijf gram. Het vermoeden bestond dat S. toen ook grote partijen drugs verkocht aan Franse afnemers. Na de sluiting van de coffeeshop vertrok S. naar zijn thuisland. Maar toen hij daar werd verdacht van internationale drugshandel, vluchtte hij weer naar Roosendaal. Daar pakte hij de draad weer op en werd hij gearresteerd op verdenking van drugshandel naar Frankrijk. Tot de arrestanten behoorde ook meerdere familieleden. Bij de arrestatie waren meer dan tweehonderd politiemensen betrokken die op meer dan twintig adressen, ook in Roosendaal, beslag legden op grote hoeveelheden drugs, wapens, auto's, geld en geldtelmachines. Het onderzoek naar het netwerk van de familie C. loopt al ruim zeven jaar. De verdachten wachten hun strafproces in vrijheid af. Waar S. verblijft, is niet bekend. Wel is de familie C. nog altijd actief in de drugshandel. Bij een van familieleden werd onlangs een grote hoeveelheid softdrugs aangetroffen.

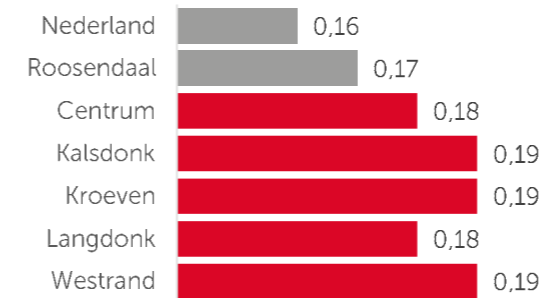
Steeds meer jonge en ook steeds jongere drugsdealers

De algemene tendens is dat het drugsgebruik onder jongeren normaliseert. 'Liever een pilletje dan een pilsje', lijkt het adagium aan het worden. Jongeren beginnen ook op steeds jongere leeftijd drugs te gebruiken. Bovendien zien we, ook in Roosendaal, steeds meer jongeren in de drugshandel 'carrière maken'. Het gaat dan vooral om jongeren, die afkomstig zijn uit of gerelateerd zijn aan de genoemde criminele families en netwerken. De Roosendaalse cijfers laten zien dat het aantal jonge verdachten van drugsdelicten twee tot drie keer zo hoog is als het landelijk gemiddelde. Ook van het risico dat jongeren in de drugscriminaliteit belanden, ligt het cijfer in Roosendaal hoger dan landelijk het gemiddelde. Uit cijfers van de politie blijkt bovendien dat veel dealers van drugs een jeugdige leeftijd hebben. Drugscriminaliteit heeft een aanzuigende werking op jongeren. Snel geld kunnen verdienen en er relatief weinig voor hoeven te doen, zijn hun belangrijkste motieven om op

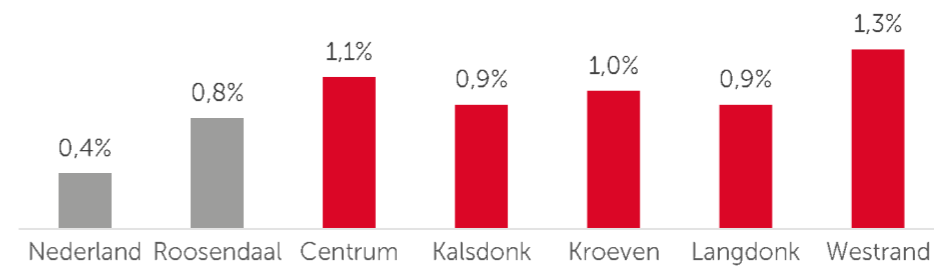
de gouden roltrap te stappen. En wie denkt dat alleen jongens voor deze carrière kiezen, heeft het mis. Onder de jeugdige drugscriminelen in de dop zitten steeds meer jonge meisjes.

Risicoscore jonge aanwas drugscriminaliteit

Jonge verdachten drugsdelict

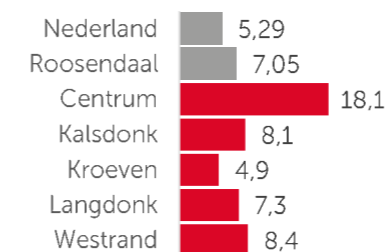

Drugscriminaliteit werkt geweldscriminaliteit in de hand

Er bestaan sterke aanwijzingen dat drugscriminaliteit de voedingsbodem is voor diverse vormen van geweldscriminaliteit. Ook in Roosendaal is het fenomeen ripdeal niet onbekend. De stad kent veel voorbeelden van geweldsincidenten, die gerelateerd zijn aan drugs en de georganiseerde criminaliteit. Zo hebben er de laatste jaren meerdere schietincidenten plaatsgevonden, waarbij de aanleidingen aan drugs gerelateerd waren. Trieste dieptepunten die de (inter)nationale media haalden, zijn onder meer de verdwijning van Jelle Leemans in 2013, de ontvoering van Jamal B. in 2020 en de in 2020 in Wouwse Plantage aangetroffen martelcontainer die daar in opdracht van een bekend crimineel drugsnetwerk was gebouwd. De één-op-één relatie tussen deze en andere criminaliteit en drugscriminaliteit is niet in alle gevallen hard te maken, maar over het verband bestaan zeer sterke vermoedens.

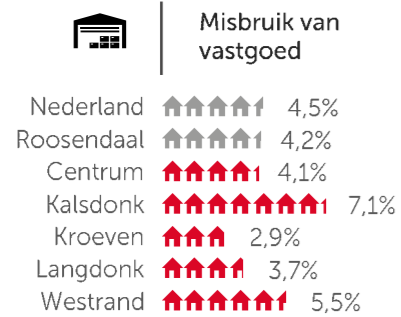

High impact crimes (per 1.000 inwoners)

Drugsgebruik arbeidsmigranten vormt extra probleem

De ontwikkelingen rond arbeidsmigranten zijn sowieso al zorgelijk vanwege de geconstateerde arbeidsuitbuiting, vaak schrijnende woonomstandigheden en vastgoedondermijning. Arbeidsmigranten blijken ook nog eens de nieuwste afzetmarkt voor drugs te zijn. Dat zorgt voor een stapeling van problemen. Ook het alcoholgebruik door deze groep is al problematisch. Het drugsgebruik komt daar nog bovenop met onder andere huiselijk geweld, vechtpartijen op straat, overlast door verwarde personen en dakloosheid tot gevolg.

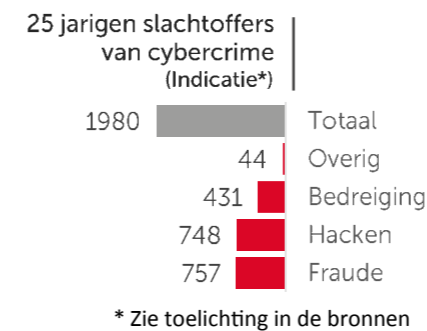

B. Cybercrime: scope op daders én slachtoffers

De leefwereld van de jeugd verplaatst zich meer en meer naar de digitale wereld van de social media. Voor de traditionele criminaliteit geldt eenzelfde verschuiving: cybercriminaliteit wint steeds meer terrein. Steeds vaker verschijnen er berichten in de media die dit beeld bevestigen. Jongeren verdwijnen van de traditionele criminaliteitsradar en houden zich bezig met de voor de buitenwereld veelal onzichtbare cybercriminaliteit of gedigitaliseerde criminaliteit. Online criminaliteit is daarmee net zo zorgelijk als offline criminaliteit. Dat geldt vooral voor het verband tussen die twee.

Cybercriminaliteit kent verschillende verschijningsvormen, met elk hun specifieke groepen van daders en slachtoffers. Cybercrime is een vorm van gedigitaliseerde criminaliteit, waarbij ICT het middel is om een delict mee te plegen. Cyberdelicten kunnen zich richten op bedrijven en organisaties (o.a. hacken, spionage, ransomware, shutdown), maar ook op private personen (o.a. identiteitsfraude, phishing, skimming). Verder dient cyber als facilitator van criminele netwerken (o.a. online drugshandel, wapenhandel, kinderporno, mensenhandel). ICT en het internet worden ook benut om te zorgen voor verschijnselen als pesten, opruiing en het verspreiden van nepnieuws.

Landelijk ziet de politie cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit jaarlijks met zo'n 25 procent toenemen. Vooral jongeren lijken hierbij aan te haken. Opvallend daarbij is het toenemend aantal gevallen van oplichting en fraude met behulp van Whatsapp. Overeenkomstig het landelijke beeld zien we in Roosendaal -mede op basis van politiecijfers en gegevens van het CBS- dat de met cybercrime samenhangende problematiek drie dominante ontwikkelingen kent die binnen de context van de aanpak Preventie met gezag aandacht verdienen.

Verminderde digitale weerbaarheid van jongeren

Vooral digitaal minder vaardige en kwetsbare jongeren stappen in de digitale valkuilen en worden slachtoffer van malafide praktijken als online hate speech, online fraude/phishing, doxing en sexting. Het gaat hierbij onder andere om jongeren met een sociaal of emotioneel kwetsbare achtergrond en jongeren met een licht verstandelijke beperking. Volgens gegevens van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) waren in 2021 in Roosendaal 980 personen in de leeftijd van 15 tot 25 jaar slachtoffer van gedigitaliseerde criminaliteit. De meesten waren slachtoffer van online oplichting en fraude: meer dan 750. Ook het aantal slachtoffers van online bedreigingen en intimidatie was substantieel: ruim 400.

Digitaal vaardige jongeren die de cybercriminaliteit ingaan

De jeugdige daders van de hierboven genoemde malafide praktijken zijn vaak digitaal vaardige jongeren, die hun 'talenten' voor digitaal criminele activiteiten en cybercrime beschouwen als perspectief om snel geld te verdienen en carrière te maken. Hierbij is het extra zorgwekkend dat jongeren kunnen afglijden van cybercrime naar reguliere criminaliteit. Zo kunnen bijvoorbeeld de opbrengsten van cybercrime terecht komen in de drugshandel. De verwevenheid tussen cybercrime en traditionele criminaliteit lijkt verder toe te nemen.

Toename van zogeheten geldezels

De jeugdige daders van de hierboven genoemde malafide praktijken zijn vaak digitaal vaardige jongeren, die hun 'talenten' voor digitaal criminele activiteiten en cybercrime beschouwen als perspectief om snel geld te verdienen en carrière te maken. Hierbij is het extra zorgwekkend dat jongeren kunnen afglijden van cybercrime naar reguliere criminaliteit. Zo kunnen bijvoorbeeld de opbrengsten van cybercrime terecht komen in de drugshandel. De verwevenheid tussen cybercrime en traditionele criminaliteit lijkt verder toe te nemen. dus groot zijn. Je komt als jongere op een zeer laagdrempelige manier in de criminaliteit terecht, waardoor je verder kunt afglijden. Uit onderzoek (Bekkers, Moneva & Leukfeldt, 2022) blijkt dat drie procent van de jongeren

interesse heeft in geld verdienen door als geldezel op te treden. In Roosendaal zouden dan 264 jongeren tussen de 15 en 25 jaar hiervoor vatbaar zijn.

Verschillende overheidsorganisaties -gemeente, politie, Openbaar Ministerie- maken zich sterk om de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit een plek te geven in het lokale veiligheidsbeleid. Niettemin staat de preventieve aanpak van cybercrime door jongeren en met jongeren als doelwit nog enigszins in de kinderschoenen. Daders van cybercrime komen relatief weinig in aanraking met de politie, de pakkans is laag. Veel gevallen van cybercrime worden ook niet geregistreerd. Voor wat betreft de repressieve aanpak is er Project Centurion, waarmee de landelijke politie tot op gemeente- en wijkniveau verdachten kan linken aan gevallen van cybercrime. Volgens data van de landelijke politie leverde één maand (februari 2022) in Roosendaal al zeven casussen op. In april 2021 leidde een groot onderzoek van de politie naar phishing en witwassen tot de vondst van 300.000 euro cashgeld in twee woningen in Roosendaal.

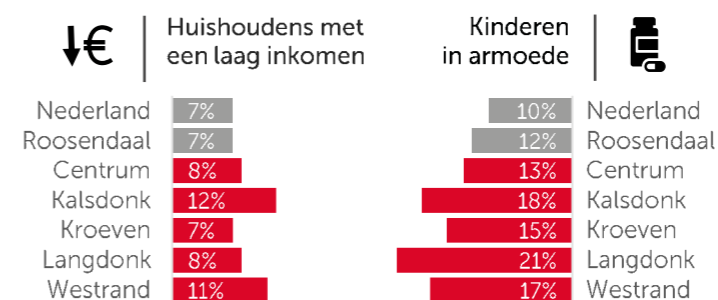
Die opeenstapeling bestaat uit problemen als werkloosheid, armoede, kansenongelijkheid, slechte gezondheid en woonproblematiek. Steeds meer huishoudens hebben te maken met een combinatie van problemen, die elkaar ook nog eens versterken. Bovendien is er sprake van problemen achter de voordeur die niet altijd zichtbaar zijn. Dat alles bij elkaar, inclusief de langdurigheid van de problemen, leidt ertoe dat de leefbaarheid en veiligheid onder druk staan. Kenmerkend voor het focusgebied is ook een afnemend vertrouwen in de overheid en instituties.

Negatief woonklimaat als gemene deler

Grootste gemene deler in de focuswijken is de woningvoorraad. Wijken gebouwd in de periode 1950 – 1975, periode van snelle bevolkingsgroei van de stad, toen Roosendaal zich ontwikkelde als spoorstad en grote arbeidsintensieve bedrijven zich er vestigden. Diezelfde wijken die toen de snelgroeiende bevolking een huis boden, zijn nu verworpen tot wijken met een woningvoorraad die niet meer van deze tijd is. Ook de kwaliteit van de woonomgeving laat te wensen over, nodigt niet uit tot ontmoeten en is weinig bevorderlijk voor de fysieke en mentale gezondheid van inwoners. Als gevolg van de weinig aantrekkelijke uitstraling van de wijken liggen problemen als verminderde betrokkenheid van bewoners bij de woonomgeving, slecht woongedrag en verloedering en overlast op de loer.

Bestaanszekerheid een majeur probleem

De percentages huishoudens met een laag inkomen liggen in de focuswijken allemaal hoger dan het gemiddelde in Nederland en Roosendaal. In enkele wijken ligt dat percentage zelfs vijftig procent hoger. Kijken we naar het aantal kinderen dat opgroeit in armoede, dan liggen de percentages hier en daar zelfs vijftig tot honderd procent hoger. We mogen dus wel spreken van een majeur probleem, als het om bestaanszekerheid gaat. De groeiende kloof tussen arm en rijk is er schrijnend zichtbaar. Een nieuw probleem is de energiearmoede, die het gevolg is van een combinatie tussen de mindere woningkwaliteit en de sterk gestegen energieprijzen. Wanneer de bestaanszekerheid onder druk staat, tikken andere problemen weer harder door: gebrek aan of lage maatschappelijke participatie (niet kunnen meedoen), slechte gezondheid, stress door geldzorgen, gebrek aan zelfredzaamheid en veerkracht en een laag zelfbeeld.

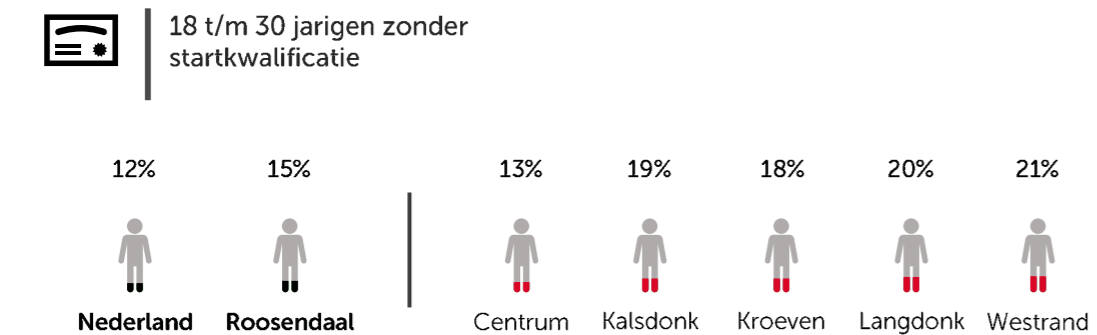
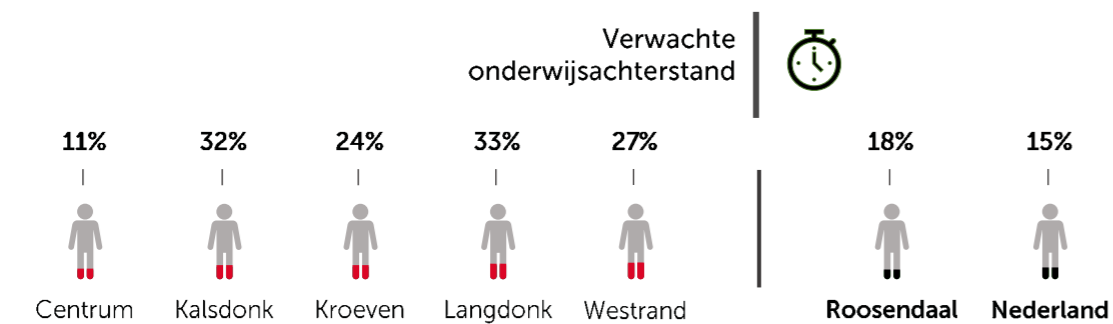
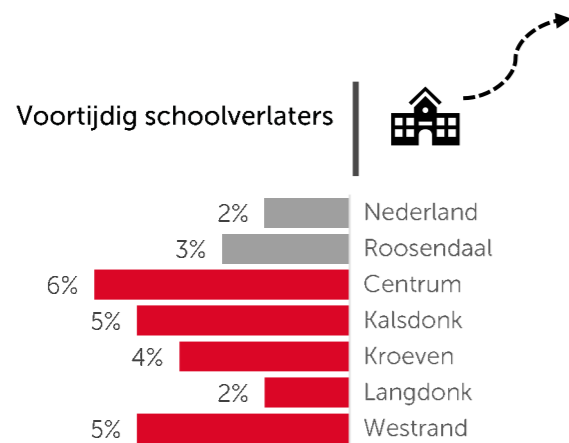

C. Sociale balans in gevaar

Problemen op het gebied van bestaanszekerheid en onderwijsachterstanden zijn de dominante factoren, wanneer we naar de sociale problematiek van het focusgebied kijken. Het zijn factoren die elkaar beïnvloeden en sterk op elkaar ingrijpen. Maar daarnaast spelen er nog meer factoren, waardoor de sociale problemen een opeenstapeling vormen en de analyse daarvan best complex is.

Onderwijsachterstanden: een slechte start die lang doorwerkt

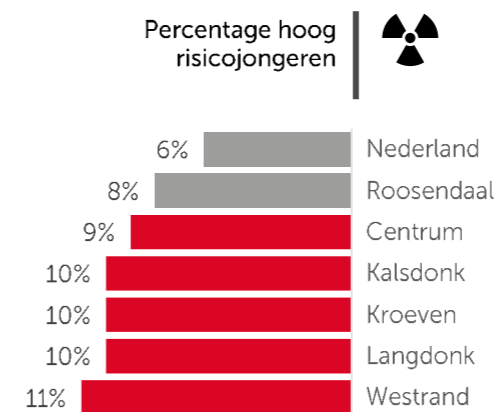
Ook de cijfers op het gebied van onderwijsachterstand spreken boekdelen. Het aantal voortijdige schoolverlaters ligt twee tot soms drie keer hoger dan het landelijk gemiddelde. De verwachte onderwijsachterstand ligt bijna overal tot bijna of ruim twee keer hoger dan gemiddeld in Nederland. De slechte start van kinderen begint al op het basisonderwijs. Bijna de helft van alle leerlingen in de focuswijken krijgt een lager schooladvies dan waarvoor zij, gelet op hun prestaties en talenten, in aanmerking zouden moeten komen. Landelijk is dat percentage nog niet één derde. Het gevolg van deze trends is dat gemiddeld zo'n twintig procent van de jongeren zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. Het laat zich raden dat veel kinderen en jongeren niet de gelegenheid wordt geboden om hun talenten te ontplooiën en dat zij -soms blijvend- worden geconfronteerd met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ondanks de aangetrokken arbeidsmarkt is het aantal werkzoekende jongeren in het focusgebied drie keer hoger dan landelijk gemiddeld.

Wat doet dat met onze jeugd?

Een goede start is voor kinderen de beste basis voor hun toekomst. Maar in het geval van de kinderen en jeugd in de Roosendaalse focuswijken is die goede start lang niet altijd vanzelfsprekend. Zij worden al op jonge leeftijd geconfronteerd met problemen, die negatieve gevolgen hebben voor hun toekomst: armoede, ontbreken van stabiliteit in gezinsleven en opvoeding, het meekrijgen van maatschappelijk ongewenste waarden en normen, leerachterstanden en schooluitval. Deze omstandigheden plus het gebrek aan perspectief maakt dat jongeren veroorzakers én slachtoffers worden van diverse problemen. Zij hebben een laag zelfbeeld, wat ze compenseren met overlast gevend of risicovol gedrag. Dit effect zien we terug in de Roosendaalse indicatoren. In enkele focuswijken is het aantal meldingen van overlast en gevallen van aantasting van de openbare orde aanmerkelijk hoger dan gemiddeld in Roosendaal en Nederland. Verder is het percentage hoog risico jongeren de helft of meer hoger dan het landelijk gemiddelde.

Vooraf jongeren uit gezinnen met een lage bestaanszekerheid en met onderwijsachterstand zijn sneller vatbaar voor de verlokkingen van status en het snelle geld van de criminaliteit. Voorbeeldgedrag van andere jongeren die met dure spullen 'showen' en het ontbreken van positieve rolmodellen op straat in Roosendaal maken het extra risicovol. Soms wordt dat ook versterkt door het uitvergrooten van cultuurverschillen en het gevoel gediscrimineerd te worden waardoor er sneller een groepsgevoel komt. Dit gebeurt inmiddels op steeds jongere leeftijd. Kortom, de leeftijd waarop jongeren dreigen af te glijden, wordt steeds jonger. De school zien zij eerder als dekmantel voor crimineel gedrag dan de plek waar ze werken aan hun toekomst. Het gebrekkige perspectief op de arbeidsmarkt wisselen ze in voor het wenkend perspectief in de drugshandel. Eenmaal daarin verzeild geraakt, wordt de terugkeer daaruit steeds moeilijker. De roltrap die ze hebben gevonden, (b)lijkt met goud bekleed, de groepsdruk neemt toe en thuis wordt inmiddels meegeprofiteerd ('geld voor mama').

D. Obstakels 'in het systeem'

Het is best gerechtvaardigd om de vraag te stellen 'of we niet zelf onderdeel van de problemen zijn'. Met 'we' worden de instanties en organisaties bedoeld, die bij de oplossing van de gesignaleerde problemen in het focusgebied zelf of gezamenlijk een rol spelen. Om de vraag te beantwoorden hebben we als onderdeel van de probleemanalyse ook 'in de spiegel gekeken'. Die blik in de spiegel levert een aantal zorgelijke resultaten op.

Die zorgen gaan over 'het systeem' waarbinnen we als partners aan de slag zijn en waarmee we in onze werkzaamheden te maken hebben. Dat systeem kenmerkt zich onder meer door domeindenken en -handelen zonder dat we daarbij weten te ontschotten; door wet- en regelgeving en complexiteit in de financiële systematiek die flexibel en doortastend opereren in de weg staat; door gebrek aan capaciteit en als gevolg daarvan door wachtlijsten bij bijvoorbeeld de rechtbanken, het Openbaar Ministerie en de jeugdzorg. Het zijn knoppen waar we niet in alle gevallen direct aan kunnen draaien. Maar er zijn genoeg andere knoppen waar we wél aan kunnen draaien. En dat is nodig om onder andere de volgende obstakels uit de weg te ruimen:

Gebrek aan vertrouwen bij doelgroepen

De overheid heeft zich de afgelopen jaren op heel wat terreinen teruggetrokken en wil nu (opnieuw) een positie innemen. Daarbij stuiten we op gebrek aan vertrouwen in de samenleving in het algemeen en in de focuswijken en bij de doelgroepen in het bijzonder.

Roosendaal wordt genoemd in de Atlas Afgehaakt Nederland. Daarbij komt eveneens naar voren dat inwoners met minder optimisme naar de toekomst kijken en het vertrouwen in de politiek en in de collectieve bescherming van het sociale contract van de overheid en samenleving lijken kwijt te raken.

Het systeem werkt belemmerend

We kunnen decennialang doorgaan met begeleiding, zorg en preventie die steeds opnieuw ineffectief blijkt te zijn. Maar dan blijven we onvoldoende in verbinding staan met inwoners, jeugd en andere groepen. We kunnen ook proberen om door bureaucratische en systeemkaders heen te breken, van de geëffende paden af te wijken en de menselijke maat te hanteren.

Eigenbelang hindert gezamenlijk belang

Gezamenlijke doelen moeten leidend zijn, niet de doelen van de eigen organisatie(s). Als we in 'de warme uren' kunnen samenwerken, moet dat ook structureel lukken. Elkaar niet loslaten en gezamenlijk commitment zijn cruciaal. Daarin mogen en moeten we kritisch zijn naar elkaar en misschien zelfs dwingend. Meedoen als organisatie is niet vrijblijvend en brengt verplichtingen mee. De gemeente moet zich hierbij bezinnen op haar rol. De regie pakken maar niet alles naar zich toetrekken.

We bereiken en kennen onze doelgroepen niet

We lijken er niet in te slagen onze kwetsbare groepen echt te bereiken en weten onvoldoende wat de achtergronden van hun vragen en problemen zijn. We komen te weinig achter de voordeur en als we daar komen, kijken we te vaak alleen naar het probleem dat dan moet worden opgelost en te weinig naar alles wat samenkomt achter die voordeur.

We lijken er niet in te slagen onze kwetsbare groepen echt te bereiken en weten onvoldoende wat de achtergronden van hun vragen en problemen zijn. We komen te weinig achter de voordeur en als we daar komen, kijken we te vaak alleen naar het probleem dat dan moet worden opgelost en te weinig naar alles wat samenkomt achter die voordeur.

Onvoldoende beeld van de criminele structuren/netwerken in de wijk

Momenteel hebben gemeente, politie en OM onvoldoende zicht op de criminele structuren in een wijk. Een goede analyse van alle personen ontbreekt. Het politiebasisteam vraagt al langere tijd om meer capaciteit van de Regionale Recherche om een criminele kaart te maken van een aantal wijken in Roosendaal. Op die manier kan -als antwoord op de schaarste aan capaciteit- effectief gewerkt worden aan een informatie gestuurde aanpak.

Het wegnemen van genoemde obstakels is een belangrijke voorwaarde om met onze aanpak Preventie met gezag resultaten te kunnen behalen. We zetten daarom continu in op de verdere versteviging van onze samenwerking. We sturen op samenhang tussen de interventies, focussen op datgene doen wat er echt toe doet en forceren doorbraken als het systeem dreigt vast te lopen. Niet voor niets is 'leren als motor van verandering' een van de uitgangspunten voor onze aanpak van Preventie met gezag.

PREVENTIE MET GEZAG

5. AMBITIE EN DOELEN

Onze ambitie en doelen sluiten aan bij de drie doelstellingen van het NPLV: 1) verbeteren fysieke leefomgeving, 2) bieden van beter perspectief en 3) vergroten veiligheid. De nadruk ligt daarbij op de doelstellingen 2 en 3. Daarnaast betekenen onze ambitie en doelen een voortzetting en verdere versterking van het beleid en de praktijk zoals eerder geschetst in het hoofdstuk De basis: een sterke context. Met onze doelen richten we ons op de kinderen, jongeren en jongvolwassenen (8-27 jaar) in de genoemde focuswijken en -buurten. Aanvullend op de doelgroepomschrijving in hoofdstuk 2 (focus op doelgroepen) maken we voor de formulering van onze doelen een verdere onderverdeling:

- **Jongeren algemeen:** lopen risico op het doorgroeien naar criminaliteit.
- **Potentiële jonge aanwas:** jongeren die vanwege hun hoge score op risicofactoren een groter gevaar lopen om door te groeien naar criminaliteit.
- **Jonge aanwas:** jongeren die met één been al in de criminaliteit staan.
- **Doorgroeiers:** jongeren in de criminaliteit die de kans lopen door te groeien naar de harde kern.
- **Harde kern:** jonge beroepsdelinquenten die niet louter meer lokaal actief zijn.

AMBITIE

Roosendaal heeft de ambitie een veilige stad te zijn waar onze kinderen, jongeren en jongvolwassenen kansrijk kunnen opgroeien in leefbare en veilige wijken, buurten en dorpen. We willen jongeren behoeden voor een criminele carrière en hen een gezonde en veilige toekomst bieden. We zetten ons in om de gouden roltrap die jongeren (dreigen te) bestijgen, af te breken en hen in plaats daarvan perspectief te bieden voor het bouwen aan een gouden toekomst.

DOELEN

Elk doel is voorzien van een aantal gekwantificeerde doelstellingen, waarbij we vanuit de huidige indicatoren vier en tien jaar vooruitkijken. Voor zover niet anders vermeld, gaat het per doelstelling om het totale focusgebied.

DOEL 1. Er belanden minder jongeren in de criminaliteit

We zetten in op *primaire preventie*. We willen problemen voor en door jongeren voorkomen en beginnende problemen in goede banen leiden om te voorkomen dat deze terugkomen of verergeren. De focus ligt op de omgeving waar kinderen, jongeren en jongvolwassenen wonen en opgroeien: onderwijs, deelname aan sport en cultuur. Zij hebben de gouden roltrap nog niet bestegen. We maken ze weerbaar, bieden ze zoveel mogelijk kansen om zich op een positieve manier te ontwikkelen en stimuleren en verleiden ze tot meedoen in de samenleving. We hebben actief oog en oor voor stapeling van problemen. We verstevigen de structuur, waarmee we op en rondom scholen en in wijken en buurten gezinnen en ouders ondersteunen op het gebied van onder andere bestaanszekerheid en opvoeding. Ook breiden we het reguliere jongerenwerk uit, zowel fysiek als online.

DOEL 1 GEKWANTIFICEERD

- In 2027 is het percentage jongeren met een risicoscore jonge aanwas drugscriminaliteit - lager dan 18 (is nu 18-19).
- In 2033 is dit percentage lager dan 17.
- In 2027 is het percentage meldingen overlast jeugd
 - lager dan 45 in Langdonk (is nu 56)
 - lager dan 15 in Kalsdonk (is nu 18)
 - lager dan 17 in Kroeven (is nu 21)
- In 2033 zijn die percentages lager dan respectievelijk 30, 13 en 14.
- In 2027 is het percentage vroegtijdige schoolverlaters in Centrum, Kalsdonk en Westrand lager dan 4,5 (is nu 5-6).
- In 2033 is dit percentage voor heel Roosendaal lager dan 2,16 (is nu 3).

DOEL 2. Jongeren die in aanraking zijn gekomen met criminaliteit, glijden daarin niet verder af

We zetten in op **secundaire preventie en een persoonsgerichte benadering**. De betreffende jongeren staan op de eerste of tweede trede van de gouden roltrap, maar we bieden ze een beter perspectief. Door ze persoonsgericht te begeleiden en daarmee op school te houden / weer naar school te krijgen of ze toe te leiden naar werk. We benaderen de ouders van deze doelgroep en werken ernaartoe dat zij samen met hun kinderen weer grip op hun leven krijgen. Voor de ondersteuning van gezinnen en jongeren zetten we onder andere jeugd-professionals, straathoekwerk, leerplichtambtenaren en boa's in. Beginnende criminaliteit wordt aangepakt.

DOEL 2 GEKWANTIFICEERD

- In 2027 is het percentage jonge verdachten drugsdelict lager dan 0,8 (is nu 0,3-0,8).
- In 2033 is dat percentage lager dan 0,6.
- In 2027 bedraagt voor heel Roosendaal het aantal jonge slachtoffers van cybercrime 32 per 100 inwoners (was in 2019: 39,1 per 100 inwoners).
- In 2033 is dat aantal 25 per 100 inwoners.
- In 2027 bedraagt in Centrum, Kalsdonk en Westrand het aantal high impact crimes minder dan 14 per 1.000 inwoners (is nu 8,1-18,1) en in Langdonk minder dan 7 per 1.000 inwoners (is nu 7,3).
- In 2033 is dat aantal in Centrum, Kalsdonk en Westrand minder dan 10 per 1.000 inwoners en in Langdonk minder dan 6 per 1.000 inwoners.

DOEL 3. Jongeren die in de criminaliteit zijn beland, re-integreren jongeren beter in de maatschappij

We zetten in op **tertiaire preventie, schadebeperking, resocialisatie en re-integratie**. De betreffende jongeren zijn gewend geraakt om de gouden roltrap te bestijgen. De nadruk ligt waar mogelijk op een beter perspectief bieden, maar vooral op het verminderen van de onveiligheid voor en door deze jongeren. Bij het laatste is ook repressie aan de orde.

We zorgen dat we jongeren die buitengewoon veel overlast geven of door hun (crimineel) gedrag aandacht vragen, in beeld hebben. We richten de interventies op drugscriminaliteit en cybercrime.

DOEL 3 GEKWANTIFICEERD

- In 2027 is het percentage hoog risicjongeren lager dan 9 (is nu 9-11).
- In 2033 is dat percentage lager dan 7.
- In 2027 is het percentage jongeren zonder startkwalificatie in Kalsdonk, Kroeven, Langdonk en Westrand lager dan 17 (is nu 19-21).
- In 2033 is dat percentage voor heel Roosendaal lager dan 14 (is nu 15).

We zijn ambitieus om samen aan de slag te gaan. Tegelijkertijd zijn we realistisch in wat we kunnen bereiken. We realiseren ons dat we te maken hebben met hardnekkige problematiek, een gevolg van meerdere ontwikkelingen die niet eenvoudig te keren zijn.

Om die reden geven onze doelen vooral een beweging in de juiste richting aan en zijn onze acties niet in beton gegoten. Preventie met Gezag is een proces van learning by doing. We tonen ons bereid om te leren en te veranderen, zolang die motor van verandering maar draait. De brandstof daarvoor leveren we samen met onze partners, inwoners en ondernemers.

PREVENTIE MET GEZAG

6. INTERVENTIES

Met de interventies die we samen met onze partners hebben geformuleerd, willen we op de langere termijn duurzame effecten behalen. Gestreefd is naar een samenhangend pakket aan interventies die elkaar versterken en waarbij we sturen op maximale samenwerking tussen alle betrokken partners. De interventies bestrijken de hele doelgroep en alle levensfasen tussen 8 en 27 jaar. Preventie en repressie gaan hand in hand en vormen communicerende vaten, ook in relatie tot het reeds bestaande aanbod en reguliere inzet.

Levensloopbenadering

Met de interventies spelen we in op elke cruciale fase in de ontwikkeling van een jongere. Dus houden we ook rekening met de steeds sterker wordende trend dat kinderen al op jonge leeftijd (10-12 jaar) voor het eerst betrokken raken bij drugscriminaliteit en al op hun 15e of 16e met zwaardere delicten in beeld komen. Met de levensloopbenadering zorgen we ervoor dat we ook het gezin en de familie van de kinderen/jongeren in het vizier hebben. Dit voorkomt (verder) afglijden van andere gezinsleden dan de betreffende jongere.

7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	Alle leeftijden
Vergroten weerbaarheid (online) wereld											
Maatwerk HALT-interventie											
Jeugdboa											
Aanpak online first offenders											
Aanpak van geldezels											
Versterking aanpak jeugdgroepen											
IPTA											
RIO											
Voorkomen en aanpak agressie en gedrag											
Ondersteuning en aanpak doelgroep mindere weerbaarheid											
											Familie aanpak
											TOP X
											Versterking politie

Preventie en repressie

In de onderstaande figuur is weergegeven of interventies zich richten op het voorkomen, signaleren of aanpakken van problemen. De aard van de preventie is uiteraard afhankelijk van de aard van de (dreigende) criminalisering. Preventie kan uitmonden in of samengaan met repressie als de situatie daarom vraagt. Omgekeerd kan repressie, bijvoorbeeld in het geval van justitieel optreden, ook samengaan met preventie.

PREVENTIE	SIGNALEREN	REPRESSIE
1. Vergroten weerbaarheid (online) wereld		
2. Maatwerk Halt-interventie		
	3. Jeugdboa	
	4. Aanpak online first offenders	
	5. Aanpak van geldezels	
	6. Versterking aanpak jeugdgroepen	
	7. IPTA	
		8. RIO
	9. Voorkomen en aanpak agressie en gedrag	
	10. Ondersteuning en aanpak doelgroep mindere weerbaarheid	
	11. Familie aanpak	
		12. TOP X
		13. Versterking politie

Bij de interventies op de volgende pagina's vermelden we achtereenvolgens: de aard van de interventie, het probleem dat we ermee willen aanpakken, de doelgroep, de activiteiten. De beoogde resultaten op korte en op lange termijn, de coördinator of coördinerende organisatie, de eventuele link met andere projecten/ interventies en waar mogelijk de begrote kosten.

1. VERGROTEN WEERBAARHEID (ONLINE) WERELD

Probleem	Kinderen en jongeren komen al op steeds jongere leeftijd in aanraking met verschillende vormen van criminaliteit. Door onvoldoende besef van goed en slecht en het niet kunnen overzien van de gevolgen ontstaat het risico op het maken van verkeerde keuzes die leiden tot overlast gevend of crimineel gedrag of het ongewild in onveilige situaties terecht komen. Soms kan dit doorschieten naar vormen van radicalisering of extremisme tegen instituties.
Doel	Kinderen en jongeren kennis laten maken met en weerbaar maken tegen (ondermijnende) criminaliteit en tijdige signalering bij afglijdende kinderen en jongeren en hen de juiste hulp bieden.
Doelgroep	Kinderen en jongeren in de leeftijd van ca. 8 tot 18 jaar.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Extra voorlichting geven aan en weerbaar maken van kinderen en jongeren over ondermijnende criminaliteit (Voorkom!, Halt); • Voorlichting geven aan en weerbaar maken van kinderen en jongeren over online criminaliteit, zoals online hate, fraude, doxing, hacking en sexting (Mijn Cyberrijbewijs); • Online campagne Money makers (Geldezels); • Samen met het onderwijs komen tot een passend programma rondom ondermijnende en online criminaliteit, afgestemd op de problematiek en populatie van de school. • Voorlichting over verschillende vormen van radicalisering en (rechts) extremisme aan professionals en jongeren.
Resultaten korte termijn	Het onderwijs heeft een duidelijk overzicht van het voorlichtingsaanbod.
Resultaten lange termijn	Alle kinderen en jongeren in de leeftijd van ca. 8 tot 18 jaar hebben kennis van en zijn weerbaarder ten aanzien van ondermijnende en online criminaliteit.
Coördinator	Gemeente
Link met andere projecten	Jeugdboa Aanpak online first offenders Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken Jongerenwerk plus IPTA Ondersteuning en aanpak doelgroep met verminderde weerbaarheid.

2. MAATWERK HALT-INTERVENTIE

Probleem	Kinderen en jongeren kennis te laten maken en weerbaar te maken tegen criminaliteit en tijdige signalering bij afglijdende kinderen en jongeren en hen de juiste hulp te bieden.
Doel	Sociale weerbaarheid van jongeren versterken.
Doelgroep	Kinderen en jongeren in de leeftijd van ca. 12 tot 18 jaar.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none">• Lokale invulling van de Halt-interventie.
Resultaten korte termijn	Alle kinderen en jongeren in de leeftijd van ca. 12 tot 18 jaar hebben kennis van en zijn weerbaarder ten aanzien van criminaliteit.
Resultaten lange termijn	Kinderen en jongeren kennis te laten maken en weerbaar te maken tegen criminaliteit en tijdige signalering bij afglijdende kinderen en jongeren en hen de juiste hulp te bieden.
Coördinator	Adviseur jeugd en veiligheid
Link met andere projecten	Jeugdboa Aanpak online first offenders Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken Jongerenwerk plus IPTA Ondersteuning en aanpak doelgroep mindere weerbaarheid

3. JEUGDBOA

Probleem	Er is onvoldoende zicht op jongeren die zich bezig houden met overlast geven en criminele activiteiten. Als deze jongeren niet worden gesignaleerd kunnen zij afglijden richting de criminaliteit.
Doel	Extra toezicht op straat ter aanvulling van de politie en om in te grijpen bij laagdrempelige overtredingen van jongeren.
Doelgroep	Jongeren die met name actief zijn in jeugdgroepen, overlast veroorzaken op straat en/ of crimineel actief zijn.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none">• Verbeterde signalering van problematiek door extra toezicht;• Laagdrempelig contact met jongeren;• Creëren van een vast gezicht op straat;• Integrale aanpak met jongerenwerk, straathoekwerk en politie om signalen te delen en passend te interveniëren;• Inzicht krijgen in de dynamiek op straat en binnen jeugdgroepen.
Resultaten korte termijn	Een herkenbaar en vertrouwd gezicht op straat en het oppikken van signalen en hierover waar nodig af te stemmen met relevante andere partners.
Resultaten lange termijn	Minder overlast gevende jeugdgroepen.
Coördinator	Gemeente
Link met andere projecten	Vergroten weerbaarheid (online) wereld Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken TOP X Jongerenwerk plus IPTA Ondersteuning en aanpak doelgroep verminderde weerbaarheid Verbetering opsporing Politie

4. AANPAK ONLINE FIRST OFFENDERS (BUDGET VANUIT OM)

Probleem	Per jaar worden zo'n 100 tot 200 jongeren aangehouden voor cybercrime. Zij zien echter vaak de gevolgen van hun daden niet. Cybercrime kan een bedrijf veel geld kosten of een organisatie moet alle klanten inlichten dat er een hack is geweest.
Doel	Jongeren die op de grens van of voor de eerste keer online een delict hebben gepleegd op het rechte pad krijgen en houden.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van ca. 12 tot 23 jaar die op de grens van of voor de eerste keer online een delict hebben gepleegd.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • In afstemming met Politie, OM, de Reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming komen tot plan om Hack Right in te zetten; • Bij betreffende bestrafingen inzet van Hack Right als alternatief voor de straf.
Resultaten korte termijn	Uitrol van Hack Right in afstemming met partners te gebruiken als alternatieve strafmethode.
Resultaten lange termijn	Bewustwording, confrontatie en gedragsverandering van jongeren en daarmee een afname van cybercrime.
Coördinator	OM
Link met andere projecten	Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken Verbetering opsporing Politie IPTA RIO Ondersteuning en aanpak doelgroep verminderde weerbaarheid

5. AANPAK VAN GELDEZELS

Probleem	Als geldezel fungeren, klinkt als een makkelijke manier om snel geld te verdienen: je bankpas/bankrekening even uitlenen en daarvoor een vergoeding krijgen. Het is echter een strafbaar feit met als bijkomende consequentie voor een lange periode geen bankrekening meer en geen lening of hypotheek kunnen afsluiten. Verder kan het fungeren als geldezel leiden tot verdere stappen op het criminele pad. Daarnaast zijn er de slachtoffers wier geld door bijvoorbeeld aan- en verkoopfraude is verdwenen en zijn geldezels een schakel in criminele netwerken op geld wit te wassen.
Doel	Jongeren kennis te laten maken, weerbaar te maken en aanpak van geldezels.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Voorlichting geven aan en weerbaar maken van kinderen en jongeren over geldezels; • Online campagne Money makers (Geldezels); • Samenwerking met Politie, OM, Veiligheidshuis, onderwijs en jongerenwerk met daarbij gegevensuitwisseling rondom geldezels; • First offender aanpak waarbij een geldezel zonder criminele antecedenten er van doordringen dat deze misstap niet moet leiden tot verder crimineel gedrag, nagaan wat heeft geleid om als geldezel op te treden en die oorzaak proberen weg te nemen; • Veelpleger aanpak waarbij een geldezel met criminele antecedenten die in een persoonsgerichte aanpak wordt opgenomen.
Resultaten korte termijn	Het onderwijs heeft een duidelijk overzicht van het voorlichtingsaanbod en de campagne Money Makers is gestart.
Resultaten lange termijn	Afname van het aantal jongeren in Roosendaal dat vatbaar is om als geldezel op te treden of al heeft opgetreden.
Coördinator	Politie, Gemeente
Link met andere projecten	Vergroten weerbaarheid (online) wereld Jeugdboa Aanpak online first offenders Aanpak criminaliteit familienetwerken TOP X Jongerenwerk plus IPTA Ondersteuning en aanpak doelgroep verminderde weerbaarheid RIO Verbetering opsporing Politie

6. VERSTERKING AANPAK JEUGDGROEPEN (JONGERENWERK PLUS)

Probleem	Met de extra investering in het jongerenwerk wordt een impuls gegeven aan het preventieve, algemene jongerenwerk en het online jongerenwerk. Daarnaast is er het straathoekwerk in de vorm van jeugdprofessionals voor individuele begeleiding met de vindplaats van jongeren op straat. Binnen de brede groep kinderen, jongeren en jongvolwassenen is een (groeïend) deel dat in meer of mindere mate in aanraking komt met criminaliteit en risicogedrag en daarin verder doorgroeien. Bepaalde doelgroepen die overlast geven vragen daarbij om een specifieke groepsgerichte aanpak. Algemeen jongerenwerk is daartoe met name preventief en niet toereikend en specialistisch genoeg om in te grijpen bij bepaalde doelgroepen die op het punt staan af te glijden naar de criminaliteit, waarbij het straathoekwerk en de Jeugdboa juist meer gericht zijn op individuele begeleiding en toezicht en handhaving.
Doel	Vergroten van de weerbaarheid en verschuiven van perspectief van jongeren die dreigen af te glijden naar de criminaliteit.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van 16 tot 23 jaar die met name in specifiek groepsverband overlast veroorzaken.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet van jongerenwerkers plus die activiteiten aanbieden gericht op specifieke overlast gevende jongerengroepen om hen ervan te weerhouden af te glijden naar de criminaliteit; • In beeld brengen van oorzaken en achterliggende problematiek op zowel individueel als groepsniveau; • Uitbreiding online jongerenwerk; • Aansluiting zoeken bij culturele netwerken, zoals buurtvaders; • Inzet van rolmodellen en ervaringsdeskundigen richting jongeren; • Samenwerking tot stand brengen van professionals rondom de doelgroep, waarbij de jongerenwerker de spil is, maar zodra er sprake is van extra benodigde ondersteuning bijvoorbeeld de straathoekwerker (jeugdprofessional) de aangewezen persoon is om dit op te pakken.
Resultaten korte termijn	Een herkenbaar en vertrouwd gezicht op straat en het oppikken van signalen en hierover waar nodig af te stemmen met relevante andere partners.
Resultaten lange termijn	Minder overlastgevende jongerengroepen.
Coördinator	Gemeente
Link met andere projecten	Vergroten weerbaarheid (online) wereld Jeugdboa Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken IPTA TOP X Ondersteuning en aanpak doelgroep mindere weerbaarheid Verbetering opsporing Politie

7. INTEGRALE PERSOONSGERICHTE TOELEIDING NAAR ARBEID (IPTA)

Probleem	Niet alle jongeren zijn even zelfredzaam. Jongeren die door een combinatie van factoren (o.a. armoede, licht verstandelijke beperking, ontwrichte families, etc.) kwetsbaar zijn hebben een verhoogd risico af te glijden naar de criminaliteit.
Doel	Jongeren een perspectief en goede toekomst om op het juiste pad te komen.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar die kwetsbaar zijn en/ of die in detentie zitten.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • In beeld brengen specifieke doelgroep en kanalen om jongeren te scouten om mee te doen aan traject; • Netwerk organiseren voor dagbestedingsmogelijkheden jongeren; • Inzet van de Integrale Persoonsgerichte Aanpak (IPTA) en hiermee jongeren toe te leiden naar opleiding, werk of dagbesteding via een intensief coachingstraject; • Opzet van samenwerkingsstructuur rondom IPTA.
Resultaten korte termijn	Afstemming rondom proces met partners, het aanstellen van IPTA, het vinden en contact maken met de doelgroep om hiermee aan de slag te gaan.
Resultaten lange termijn	Kwetsbare jongeren hebben meer regie over hun eigen leven en zien perspectief, vinden en behouden duurzaam werk en ervaren een sterkere sociale weerbaarheid en psychische gezondheid.
Coördinator	Gemeente
Link met andere projecten	Vergroten weerbaarheid (online) wereld Jeugdboa Aanpak online first offenders Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken TOP X Jongerenwerk plus RIO Ondersteuning en aanpak doelgroep mindere weerbaarheid Verbetering opsporing Politie

8. RE-INTEGRATIE OFFICIER (RIO)

Probleem	Jongeren die al afgeleden zijn naar de criminaliteit en uit detentie komen hebben nul perspectief. Dit verhoogt de kans dat zij wederom in de criminaliteit belanden.
Doel	Jongeren een perspectief en goede toekomst bieden en hen ondersteunen tijdens en na het uitzitten van een straf om weer op het juiste pad te komen.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van 18 tot 27 jaar die in detentie zitten.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • In beeld brengen specifieke doelgroep en locaties waar zij zitten contacten om samenwerking op te zetten; • Inzet van de Re-integratie officier (RIO) en hiermee jongeren ondersteuning te bieden rondom belemmerende factoren om een toekomst op te bouwen; • Opzet van samenwerkingsstructuur rondom RIO op het gebied van nazorg en toezicht.
Resultaten korte termijn	Afstemming rondom proces met partners, het aanstellen van RIO, het vinden en contact maken met de doelgroep om hiermee aan de slag te gaan.
Resultaten lange termijn	Ex-gedetineerden belanden minder vaak weer in de criminaliteit.
Coördinator	Gemeente
Link met andere projecten	Vergroten weerbaarheid (online) wereld Jeugdboa Aanpak online first offenders Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken TOP X Jongerenwerk plus IPTA Ondersteuning en aanpak doelgroep mindere weerbaarheid Verbetering opsporing Politie

9. VOORKOMEN EN AANPAK AGRESSIE EN GEDRAGSPROBLEMATIEK (AJB EN AR OP MAAT)

Probleem	Een groot deel van de groep die een risico heeft op afglijden naar de criminaliteit of daar al in aanraking mee is gekomen heeft te maken met bepaalde gedrags- of agressieproblematiek. Zij hebben (intensieve) behandeling nodig voor het leren reguleren van een gevoelens en gedrag om een normaal leven te kunnen leiden. Dit verhoogt de kans dat zij niet of niet weer in de criminaliteit belanden.
Doel	Jongeren een perspectief en goede toekomst bieden en hen ondersteunen tijdens en na het uitzitten van een straf om weer op het juiste pad te komen.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van 12 tot 24 jaar met agressie- en/ of gedragsproblematiek.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding en samenwerking met bestaande activiteiten op dit gebied; • Benaderen van o.a. onderwijs, jongerenwerk, etc. om doelgroep in kaart te brengen en aan te sporen mee te doen; • Samenwerkingsstructuur op te zetten met o.a. onderwijs en sportverenigingen om traject van vinden van jongeren tot begeleiding te kunnen doorlopen; • Inzet van begeleiding van kinderen en jongeren met agressie- en/ of gedragsproblematiek.
Resultaten korte termijn	Afstemming rondom proces met partners, het aanstellen van begeleiders, het vinden en contact maken met de doelgroep om hiermee aan de slag te gaan.
Resultaten lange termijn	Jongeren met agressie- en/ of gedragsproblematiek vertonen geen of minder overlastgevend en delinquent gedrag.
Coördinator	Projectleider Preventie met gezag
Link met andere projecten	Vergroten weerbaarheid (online) wereld Jeugdboa Aanpak online first offenders Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken TOP X Jongerenwerk plus Aanpak delinquent gedrag licht verstandelijk beperkten IPTA Verbetering opsporing Politie

10. ONDERSTEUNING EN AANPAK DOELGROEP MINDERE WEERBAARHEID (SO-COOL)

Probleem	Bepaalde doelgroepen zijn vaker kwetsbaar om af te glijden naar de criminaliteit dan andere doelgroepen, zoals jongeren die intellectueel minder functioneren. Zij komen vaker dan normaal in problemen in sociale situaties, zoals situaties waarin zij (denken dat zij) benadeeld of geprovoceerd worden, situaties waarin zij merken dat ze minder goed mee kunnen komen dan hun leeftijdgenoten, situaties waarin ze door 'vrienden' onder druk gezet worden en situaties waarin van hen verwacht wordt dat zij regels naleven. Onderzoek laat zien dat lage intelligentie een voorspeller is voor antisociaal gedrag.
Doel	Kwetsbare jongeren vaardigheden bijbrengen om delinquent gedrag te voorkomen.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar met een lager IQ die delicten hebben gepleegd en tekorten hebben in de sociale probleemoplossingsvaardigheden.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Selectie van de doelgroep; • Inzet van trajectbegeleider; • Organiseren van startbijeenkomsten om kennis te maken met betreffende jongeren en de wensen van hen en van de ouders; • Trainingsbijeenkomsten met jongeren beleggen om vaardigheden bij te brengen om te gaan met verleidingen, normen en waarden.
Resultaten korte termijn	Selectie en in beeld brengen van de doelgroep via relevante partners en inzet van trajectbegeleider.
Resultaten lange termijn	Vermindering van de kans op recidive bij delinquente kwetsbare jongeren.
Coördinator	Projectleider Preventie met gezag
Link met andere projecten	Vergroten weerbaarheid (online) wereld Jeugdboa Aanpak online first offenders Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken TOP X Jongerenwerk plus IPTA

11. AANPAK CRIMINALITEIT FAMILIENETWERKEN

Probleem	De hoofdrol in drugscriminaliteit wordt opgeëist door criminele families en soortgelijke netwerken. Zij zorgen voor jonge aanwas, hebben binding met het gebied en maken gebruik van kwetsbare branches. Toegang krijgen tot en aanpak van deze criminele netwerken blijkt lastig te zijn.
Doel	De intergenerationale overdracht van criminaliteit doorbreken.
Doelgroep	Families en/ of netwerken waar criminaliteit over meerdere generaties wordt overgedragen.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Integraal beeld van alle problemen binnen een gezin en/of familie, zodat een weloverwogen aanpak geformuleerd kan worden; • Prioritering van de strafrechtelijke aanpak van criminele samenwerkingsverbanden door het OM; • Per gezin en/of familie inzet van een coach die begeleiding biedt, daarbij de juiste hulpverlening betreft en 24/7 aanspreekpunt is voor hen; • Inzet van programma Ouders van tegendraadse jeugd.
Resultaten korte termijn	De informatiepositie rondom criminele familienetwerken op peil brengen en het toedelen van een coach aan betreffende gezinnen en/ of families.
Resultaten lange termijn	Afname van het aantal criminele families en netwerken en daarmee intergenerationale overdracht van criminaliteit doorbreken.
Coördinator	Projectleider Preventie met gezag
Link met andere projecten	Vergroten weerbaarheid (online) wereld Jeugdboa Aanpak online first offenders Aanpak van geldezels TOP X Jongerenwerk plus IPTA Ondersteuning en aanpak doelgroep mindere weerbaarheid RIO Verbetering opsporing Politie

12. TOP X (BUDGET VANUIT OM)

Probleem	Een steeds jongere groep criminelen overvallen en gebruiken geweld dat gepaard gaat met wapenbezit en wapengebruik. Overvallen, straatroof, geweldsmisdrijven en mishandelingen, de zogenaamde high impact crimes zorgen voor veel onrust en onveiligheidsgevoelens.
Doel	Straffen, maatregelen en interventies die horen bij high impact crimes snel en consequent uitvoeren, zodat veelplegers voelen dat ze in de gaten gehouden worden en recidive te voorkomen.
Doelgroep	Jongeren die de afgelopen jaren zijn aangehouden voor een high impact delict en/ of in totaal meer dan twee keer zijn veroordeeld.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Snel en consequent straffen van veelplegers; • Uitgebreide screening van veroordeelde daders om te voorkomen dat zij weer de fout in gaan en hen hulp bieden om hun leven weer op orde te krijgen.
Resultaten korte termijn	De informatiepositie rondom veelplegers op peil brengen.
Resultaten lange termijn	Afname van het aantal veelplegers.
Coördinator	Politie, OM
Link met andere projecten	Jeugdboa Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken Jongerenwerk plus IPTA RIO Ondersteuning en aanpak doelgroep mindere weerbaarheid Verbetering opsporing Politie

13. VERBETERING OPSPORING POLITIE (BUDGET VANUIT POLITIE)

Probleem	Jongeren komen steeds vaker op jongere leeftijd in aanraking met verschillende vormen van criminaliteit. Het begint bij dealen en middels de 'gouden roltrap' verschuift het handelen naar geweldsincidenten met onder andere messen en vuurwapens. Binnen diverse wijken in Roosendaal is er in de afgelopen jaren een netwerk ontstaan waarvan politie en OM onvoldoende beeld hebben wie actief is. Op deze wijze wordt nu veel incidenteel gehandeld en minder gestructureerd met oog op voorkomen van jonge aanwas.
Doel	Opsporen van strafbare feiten onder deze doelgroep snel en consequent uitvoeren, zodat duidelijker grenzen gesteld worden, jongeren voelen dat ze in de gaten gehouden worden en recidive wordt voorkomen. Tevens zorgen we ervoor dat er geen status opgebouwd kan worden of zelfs status verlagend werkt. Het verhogen van de pakkans heeft ook een afschrikkende werking.
Doelgroep	Jongeren die strafbare feiten plegen. Voornamelijk gericht op handel / bezit verdovende middelen als instapcriminaliteit.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Met behulp van informatie vanuit OM en Politie (DR) een duidelijk criminaliteitsbeeld ontwikkelen die overzicht geeft in de wijknetwerken. Hierbij kan tevens samenwerking worden gezocht met het initiatief van de gemeente Roosendaal die bezig is met de ontwikkeling van de beeldtafel. • Inzet van 1 fte operationeel specialist A die de coördinatie op zich neemt samen met het OM en de andere partners. • Inzet van 2 fte flexteam om strafbare feiten snel op te kunnen sporen op basis van het criminaliteitsbeeld en ingekomen signalen. Vanuit de aanpak van drugsdealers en eventuele kopstukken in de wijk die hieruit volgen, wordt ingezet op het afpakken van vermogen/goederen. Er wordt tevens vervolgd gegeven aan het project 'Mietwagen' om dure (huur)auto's af te pakken.
Resultaten korte termijn	<ul style="list-style-type: none"> • Criminaliteitsbeeld met de wijknetwerken in opgenomen • Zichtbare interventies die statusverlagend werken • Jongeren die lichte strafbare feiten plegen sneller verbinden aan effectieve hulp om recidive te voorkomen en perspectief te kunnen bieden op een carrière buitenom de criminaliteit.
Resultaten lange termijn	Afname van het aantal jongeren die in aanraking komen met strafbare feiten
Coördinator	Afname van het risico op jonge aanwas in de ondermijnende criminaliteit
Link met andere projecten	Politie Jeugdboa Aanpak online first offenders Aanpak van geldezels Aanpak criminaliteit familienetwerken TOP X Jongerenwerk plus Perspectief bieden aan jongeren

7. BEGROTING

Voor de uitvoering van het programma Preventie met gezag vraagt Roosendaal een totaalbedrag van € 4.826.000 aan voor de periode 2023 – 2026. Bij het begroten van de bedragen zijn we uitgegaan van start van de uitvoering per 1-1-2024. De komende maanden in 2023 gebruiken we om de projectorganisatie voor de uitvoering van het programma in te richten (gekoppeld aan het programmabureau NPLV). Ook werken we dan de interventies verder uit, formuleren we opdrachten en organiseren we de inkoop/aanbesteding bij uitvoeringspartners. Last but not least zorgen we voor alle samenwerkingsafspraken die nodig zijn om het programma tot een succes te maken.

De begroting geeft een overzicht van de door de gemeente Roosendaal ingebrachte cofinanciering in de vorm van reguliere en extra eigen inzet. De partners leveren op vergelijkbare wijze cofinanciering door het inzetten van hun medewerkers vanuit de reguliere formatie.

A close-up photograph of a woman's hands holding several 100 Euro banknotes. The woman has long brown hair and is wearing a brown top. The banknotes are fanned out, showing the '100' and the European Union flag. The background is a plain, light-colored wall.

**PREVENTIE
MET GEZAG**

AANVRAAG

PERSONELE INZET / INTERVENTIES	2023	2024	2025	2026	JUSTITIËLE KETEN
Personele inzet/ organisatiekosten					
Projectleider/ coordinator PmG (1fte)	€ 50.000	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	
Procesregisseur Zorg en Veiligheidshuis					
Markiezaten (0,5fte)	€ 53.000	€ 53.000	€ 53.000	€ 53.000	
Datagestuurd werken, onderzoek en monitoring (1fte)	€ 57.000	€ 114.000	€ 114.000	€ 114.000	
Interventies					
Vergroten weerbaarheid (online) wereld - HALT - Stichting Voorkom	€ 20.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	
Inzet tegen cyber criminaliteit - Aanpak online first offenders - Mijn Cyber rijbewijs - Geldezels	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	PM
JeugdBOA (2 fte)	€ 60.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000	
Integrale persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA) (1,5FTE)	€ 50.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	
Re-integratie officier (RIO) (1,5FTE)	€ 50.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	
Voorkomen en aanpak agressie en gedrag (AJB en AR op maat) (80 trajecten)	€ 100.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	
Aanpak delinquent gedrag LVB (So Cool) (1FTE)	€ 50.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
Aanpak criminele familienetwerken (3-5 netwerken)	€ -	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	PM
Ouders van tegendraadse jeugd	€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	
TOP X aanpak	€ -	€ -	€ -	€ -	PM
Verbeterde opsporing Politie (OSA schaal 9)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 156.000
TOTAAL	€ 500.000	€ 1.442.000	€ 1.442.000	€ 1.442.000	

EIGEN INZET

PERSONELE INZET / INTERVENTIES	2023	2024	2025	2026	JUSTITIËLE KETEN
Personele inzet/ organisatiekosten					
Adviseur Ondernijning	€ 5.114	€ 10.227	€ 10.227	€ 10.227	
Beleidsadviseur Jeugd	€ 5.114	€ 10.227	€ 10.227	€ 10.227	
Adviseur Veiligheid en wijken	€ 51.136	€ 102.272	€ 102.272	€ 102.272	
Beleidsmedewerker Jeugd (en Veiligheid)	€ 15.024	€ 30.047	€ 30.047	€ 30.047	
Monitoring en evaluatie	€ 51.136	€ 102.272	€ 102.272	€ 102.272	
Programmamanager NPLV	€ 22.458	€ 44.916	€ 44.196	€ 44.916	
Programmaondersteuning NPLV	PM	PM	PM	PM	
Interventies					
Regulier jongerenwerk	€ 364.000	€ 525.000	€ 647.500	€ 647.500	
Jongerenwerk risicogroepen (Grote Broer Grote Zus)	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	
Online Jongerenwerk	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	
Voorlichting HALT	€ 94.000	€ 94.000	€ 94.000	€ 94.000	
Toezicht en Handhaving gericht op ondernijning en jeugd	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000	
Straathoekwerk	€ 255.000	€ 255.000	€ 255.000	€ 255.000	
TOTAAL	€ 1.372.981	€ 1.683.962	€ 1.805.741	€ 1.806.461	

PREVENTIE MET GEZAG

8. ONZE ALLIANTIE: WE PAKKEN DE HANDSCHOEN SAMEN OP

Preventie met gezag kan alleen slagen, wanneer alle betrokken partijen intensief samenwerken en met hun inbreng voor samenhang in de uitvoering zorgen. Het gaat erom dat we samen de handschoenen oppakken.

In Roosendaal brengen we de aansturing en coördinatie van Preventie met gezag onder de organisatiestructuur van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Op dit moment werkt ' de kwartiermaker NPLV aan het vormgeven van een Programma Alliantie waaraan partijen uit verschillende domeinen deelnemen. De ene partij is rechtstreeks aangehaakt, de andere wordt verbonden via een ander project of programma. De partners van onze alliantie zijn enthousiast en betrokken en leveren graag hun bijdrage. De formele structuur van de alliantie staat in de steigers en wordt nog voor de zomer van 2023 geformaliseerd.

Voor Preventie met gezag zijn binnen de alliantie NLPV politie en het onderwijs onze kernpartners. Per onderdeel of thema kunnen ook andere partijen aansluiten. In geval van Preventie met gezag is een belangrijke rol weggelegd voor onze partners.

Onze kernpartners NPLV:

Wonen en leefomgeving	Alwel
Veiligheid	Politie
Maatschappelijke dienstverlening	Wijzijntraversegroep, MEE West-Brabant, Werkplein Hart van West-Brabant
Zorg en gezondheid	GGZ WNB, TWB, Huisartsencorporatie, GGD West-Brabant
Onderwijs	KPO Roosendaal, OBO West-Brabant, JTC, sg OMO Tongerlo, Curio (MBO)
Economie en arbeidsmarkt	VNO NCW Brabant-Zeeland

Onze partners Preventie met gezag:

Openbaar Ministerie / Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten / Jongerenwerk / Jeugdbescherming Brabant / HALT / Rechtbank / Veilig Thuis / Jeugdreclassering.

Lokaal draagvlak

Het is van het grootste belang dat het programma Preventie met gezag op lokaal draagvlak kan rekenen. We besteden dan ook extra aandacht aan het betrekken van inwoners, ondernemers en de jongeren zelf bij de voorbereiding en uitvoering.

9. ANTWOORDEN OP MOGELIJKE RISICO'S

Preventie met gezag gaat effect sorteren in de betreffende wijken en buurten. Gaandeweg zullen jongeren zich bewust worden van de (andere) keuzes die zij kunnen maken en van de negatieve invloeden die die keuzes in de weg staan. Gaandeweg zullen jongeren beseffen dat de keuze voor een criminele carrière een doodlopende weg is. En gaandeweg moeten jongeren in ondermijnende en criminele netwerken zich belemmerd weten in hun activiteiten.

Bij de uitvoering van het programma kunnen we op mogelijke risico's of ongewenste effecten stuiten. We gaan ons niet blindstaren op elk mogelijk risico dat we in theorie zouden kunnen tegenkomen. We kiezen ervoor om die risico's te benoemen, waarvan de kans bestaat dat ze zich redelijkerwijs kunnen voordoen en die we ook redelijkerwijs kunnen beïnvloeden. Die risico's voorzien we dan ook van een antwoord dat voorziet in het waarborgen van de continuïteit voor de langere termijn.

A. ONTBREKEN VAN COMMITMENT BIJ PARTNERS: BLIJVEND KOERSEN OP URGENTIE

Het bij voortdurend bestaan van draagvlak en commitment bij onze partners is een conditio sine qua non. Zonder commitment geen of minder goede resultaten. Dit is van alle risico's eigenlijk het grootste afbreukrisico. We zullen dan ook voortdurend het gevoel van urgentie bij onze partners blijven voeden: op bestuurlijk, management- en uitvoerend niveau. Alle neuzen moeten dezelfde kant uit blijven staan. Dat is één van de taken, waarmee de projectleider Preventie met gezag zich fulltime zal bezighouden.

B. WATERBEDEFFECT: KEUZE FOCUSGEBIED IS IN ONS VOORDEEL

Het focusgebied in Roosendaal omvat een reeks van aaneengesloten wijken en buurten en beslaat daarmee een groot deel van de stad. Deze keuze impliceert dat het voorkomen en oplossen van problemen in de ene wijk niet snel zal betekenen dat die problemen zich vervolgens in een andere wijk zullen voordoen. Van een waterbedeffect zal dan ook geen sprake zijn.

C. KRAPTE OP DE ARBEIDSMARKT: EXTERNE INHUUR, PROMOTIE EN EFFICIENCY

De huidige krapte op de arbeidsmarkt doet zich ook (soms 'juist') voor in de domeinen/branches waar onze partners actief zijn. Die krapte zal de komende jaren nog geen verleden tijd zijn. Toch willen we voorkomen dat er onvoldoende geschikt personeel is om van het programma een succes te maken. Daarom nemen we een aantal maatregelen. Het extern inhuren van personeel is sowieso een optie. Daarnaast zullen we Preventie met gezag en de aanpak in Roosendaal zodanig positioneren dat er op de arbeidsmarkt een zekere promotionele werking van uitgaat. Ten slotte houden we oog voor een goede balans in de taakuitvoering door de alliantiepartners, waardoor ieders expertise ten volle wordt benut en overlap zoveel mogelijk wordt uitgebannen.

**PREVENTIE
MET GEZAG**

D. STROPERIGHEID IN DE KETEN: ZOVEEL MOGELIJK PRIORITEREN VAN INZET

Mede in verband met de bestaande wachtlijsten bij onder andere de GGZ en justitie bestaat de kans dat zich capaciteitsproblemen voordoen, met stroperigheid in de keten als gevolg. Die problemen kunnen we bovendien tegenkomen, nu we met Preventie en gezag 'de koplamp op jeugd zetten'. Dat kan bijvoorbeeld leiden tot meer meldingen bij het Zorg- en Veiligheidshuis. Een volledig afdoende antwoord op dit risico is niet te geven. Maar we kunnen en zullen wél alles in het werk stellen om prioritering van inzet en hulp bij de betreffende partners te bewerkstelligen.

E. ONDERUITPUTTING FINANCIËN: ADEQUAAT EN ZORGVULDIG BEGROTEN

We willen uiteraard de financiële middelen voor het programma Preventie met gezag zo zorgvuldig en effectief mogelijk inzetten. Ofwel de middelen begroten voor het jaar / de jaren waarvoor ze zijn bedoeld en waarvan we mogen verwachten dat ze dan ook zullen worden ingezet. Geld overhouden dat we hebben begroot, vinden we niet verantwoord. Daarom beschouwen we 2023 als het jaar van opstart en implementatie en willen we de bedragen voor het programma zelf vanaf 2024 volledig inzetten.

PREVENTIE MET GEZAG

9. MONITORING EN EVALUATIE

Het is uiteraard van belang om de voortgang en effecten van de interventies goed te monitoren en te evalueren. Dit is een permanent proces, dat we op verschillende manieren inhoud geven.

A. AANSLUITING BIJ LANDELIJKE BRONNEN

We sluiten voor de monitoring zoveel mogelijk aan bij landelijke bronnen. Concreet gaat het om bronnen als Zicht op Ondernijning, Politie, KIS Wijkmonitor, CBS, GGD en het Dashboard focusgebieden NPLV. Van deze bronnen gebruikmaken biedt de mogelijkheid om landelijke expertise te vertalen naar modelmatige schattingen (bijvoorbeeld 'risicoscore jonge aanwas drugscriminaliteit'). Tevens kunnen we, waar mogelijk en wenselijk, de Roosendaalse situatie vergelijken met andere (clusters van) gemeenten.

B. LOKALE MONITORINGINSTRUMENTEN

Sowieso willen we met onze monitoring aansluiten bij de in de probleemanalyse weergegeven indicatoren. Niet voor niets hebben we onze doelen voorzien van een aantal gekwantificeerde doelstellingen. Het spreekt voor zich dat we willen meten in hoeverre deze doelen worden gerealiseerd. Daarnaast kunnen we met lokale monitoringsinstrumenten, in aanvulling op landelijke bronnen, bepaalde verdiepingen aanbrenge, bijvoorbeeld tot op het niveau van de CBS buurten. Daarbij denken we aan:

- **De Bewonersenquête.** Deze wordt elke twee jaar uitgezet als grote steekproef onder inwoners en is hoofdzakelijk gericht op leefbaarheid en veiligheid.
- **Roosendaal in Cijfers/Vitaliteitskaart.** Deze visualiseert belevingscijfers en verrijkt deze met registratiecijfers. Op basis hiervan ontstaat een beeld van de 'vitaliteit' van de wijken en buurten in onze gemeente.
- **De Beeldtafel.** Hierin worden cijfers vanuit politie, handhaving en meldingen van inwoners met elkaar gecombineerd. De Beeldtafel is een intern instrument dat vooral ontwikkeld is om de inzet op straat te bepalen en wordt in samenspraak met de politie gebruikt.

Samen met het Expertisecentrum voor Veiligheid en Veerkracht van Avans Hogeschool voor toegepaste studies verkennen we de mogelijkheden om gedurende de uitvoering van Preventie met gezag via kwalitatief onderzoek zicht te krijgen op de effectiviteit van onze inzet en andere verdiepende analysevraagstukken.

C. BETER INFORMATIE GESTUURD WERKEN

We gaan meer en meer informatie gestuurd werken. Dit kan door het systematisch monitoren en analyseren van problematiek en voortgang. De inzet van maatregelen en capaciteit wordt dan gebaseerd op informatie over de problematiek. Dat doen we samen met politie, boa's en andere partners op straat. Toezicht en handhaving kunnen dan slimmer en effectiever worden georganiseerd, waarbij de nadruk op preventie ligt. In 2022 is gewerkt aan het verbeteren van de informatie- en intelligencepositie van de gemeente (verzamen, bewerken, analyseren en visualiseren van data). Binnen het softwareprogramma PowerBI wordt gewerkt aan een tool die ondersteunend is aan datagedreven werken. Onze ambitie is dat datagedreven werken in 2026 binnen de gemeente Roosendaal de standaard is: we baseren beleid en acties op inzichten vanuit data. We gaan vooruitkijken en voorspellen, naast terugblikken en uitspraken doen over het verleden. Uiteraard wordt de privacy gewaarborgd en wordt goed gekeken naar de gevolgen die data en toepassingen kunnen hebben. Om dit alles waar te maken zijn een data-expert en een criminoloog nodig om de ontwikkeling van de beeldtafel in Roosendaal verder te brengen.

D. DEELNAME AAN HET LEREND NETWERK

Roosendaal wil net als de andere Preventie met gezag gemeenten kennis met elkaar delen en van elkaar leren. Een werkgroep van een aantal gemeenten ontwikkelt instrumenten om deze kennisdeling optimaal in te richten. Denk daarbij aan netwerkbijeenkomsten, rapportages, masterclasses en andere sessies. Ook wordt nagedacht over het opzetten van een toolbox als digitale vindplaats, waar gemeenten hun producten en bijvoorbeeld best practises met elkaar kunnen delen. Het spreekt voor zich dat Roosendaal actief zal deelnemen aan dat lerend netwerk.

